

OVERWEGING Lucas 2, 1-20; kerstavond 24 december 2022 door Huib Klamer

De geboorte van een kind is een groots moment.

Een wonder.

Ook spannend. Gaat het goed?

Wat een vreugde en ontlasting als de geboorte vlot verloopt, het kind zijn eerste levenskreet uitschreeuwt.

Elke pasgeborene heeft iets onaards, iets hemels, ja iets goddelijks.

Iedere baby roept het beste in ons op: vreugde, tederheid, compassie.

Elke geboorte is kerstmis in het klein.

Vannacht verlangen we dat Jezus opnieuw wordt geboren, bij ons.

De omstandigheden voor de geboorte zijn ongunstig.

In de stad Bethlehem kunnen de herbergen geen kamer vrij maken voor de hoogzwangere Maria.

Hoe ongastvrij.

In zo'n stad kun je beter niet zijn, zeker niet als je kwetsbaar bent, op het punt staat een kind te baren.

Jozef moet wanhopig zijn geweest.

Voor Jezus' geboorte geen opgeruimde babykamer, maar een plek achteraf, een slecht verlichte stal, tussen de dieren, met alle geur en afval die daar bij horen, in een voederbak.

Medisch onverantwoord.

Ook de politieke toestand rond Jezus' geboorte is onrustig:

de Romeinse keizer Augustus zwaait de scepter over zijn imperium, ook over Israël.

Zoals elke dictator moet Augustus als Gd worden vereerd.

Die naam Augustus is veelzeggend: Augustus betekent verhevene.

Maar het Joodse volk weigert die verering, wil zijn identiteit niet opgeven, leeft in een permanent conflict.

In Augustus herken ik wereldleiders van onze tijd, die loyaliteit eisen van hun onderdanen en uit zijn op macht, overheersing.

Poetin zie ik als een personificatie van Augustus.

Ik denk dat Poetin ook weinig kan met Jezus' boodschap van vrede...

Jezus' leven is een schril contrast met de Romeinse machtspolitiek van Augustus, en zijn vazallen Herodes, Pilatus.

De vraag aan ons is: erkennen wij de dictatormacht? Leggen we ons neer bij de macht van geweld, tegengeweld óf kiezen we voor de zachte kracht van het kind?

De kracht van de liefde, die uiteindelijk toch sterker is dan elk geweld, de kracht die verzoent.

Onder barre omstandigheden, in de nacht, wordt Jezus geboren....

Ook 's nachts zijn er mensen die niet slapen: wachters, die de wacht houden, die wachten op het licht van de morgen.

Wachters, mensen zoals wij kunnen zijn.

Zijn wij zulke herders-wachters: waakzaam, verlangend naar licht, een nieuwe wereld?

Het verlangend wachten wordt gehoord.

Aan de herders verschijnt een kosmisch engellicht, dat de nacht verlicht, de herders omstraalt, doordringt.

Bij dat licht denk ik aan een ervaring van intense transparantie waarover mystici schreven en die ook u misschien wel kent:

dat je transparant wordt voor een geest van vreugde, licht, liefde, die over je valt, je vervult.

Een overweldigende ervaring dat iedereen goed is, dat alles goed komt, dat er vrede is.

Wat ervaren de herders in de stal?

Elke pasgeborene vertedert, glanst, maakt zacht, roept liefde op, is belofte.

Zo worden ook de herders vertederd als ze Jezus zien.

Het kind straalt hen toe, als hemels licht, wekt een nieuw bewustzijn op, onuitsprekelijke vreugde.

Laten ook wij ons vertederen, transparant worden voor dat Jezus-licht.

Voor de boodschap van vrede, hoop, liefde:

een beter leven, een nieuwe wereld ligt in het verschiet...

Jezus lééft, is met ons, is present als lichtkracht.

Zijn geboorte maakt een nieuw begin aan ons leven, zoals het de levens van miljoenen mensen heeft veranderd.

Nu zijt welkome.....gaan we zo zingen

Hoe welkom is Jezus hier, in onze tijd, bij ons?

Hoe ontvangen we hem?

Misschien op plaatsen die er opgeruimd uitzien, maar misschien eerder bij mensen die kwetsbaar zijn, pijn lijden, verdriet.

Ik denk aan: armen, daklozen, vluchtelingen, gevangenen, slachtoffers.

Verbinden we ons met hen.

Want kerst is vooral verbinding...

Het welkom is mooi verbeeld op het schilderij van Toon Tieland.

Dat brengt kerst dichtbij, in onze stad, een houten huisje buiten de muren, achter onze kerk.

Eenvoudige mensen, vol eerbied.

Maken we ruimte voor Jezus zodat hij wordt geboren bij ons, in ons.

Zoals Maria ontvankelijk was, Jezus ontving, in zich liet groeien.

Maar laten we hem óók zoeken naar de stal.

De stal is symbool, voor de plekken in onszelf, waar het donker, schemerig is, rommelig.

Duistere plekken die we liever niet zien: onze gebreken, onze pijn, ons verdriet, onze schaduwkanten.

Met kerst kunnen die plekken aan het licht komen, geheeld worden.

Nieuwe lichtkracht kan ons helpen ons te zuiveren, ter verzoenen met elkaar, met onszelf.

Als het kind in ons wakker wordt, kunnen we transparant worden, lichter, krijgen we nieuwe mogelijkheden. Dan overwinnen we ons krappe ego, wordt onze ziel ruimer, wijder, vinden wij ons eigen wezen terug, onze levensbron, ons zelf.

En worden we vrijer, spontaan, blij, vitaal, open, zachtmoedig, mild.

Dan kunnen we ons verbinden met elkaar, in de ander Gd herkennen.

Dan komt Gd bij ons. Dan komt er vrede, sjaloom.

Dan wordt waar wat we daarnet zongen:

De Heer heeft mij gezien en onverwacht ben ik opnieuw geboren en getogen.

Hij heeft mijn licht ontstoken in de nacht, gaf mij een levend hart en nieuwe ogen. ...

Gij hebt ons zelf ontvankelijk gemaakt

zoals de regen neerdaalt in de bomen....

Zo zult Gij uw beminden overkomen.

Moge het zo zijn